EUROPA-PARLAMENTET 2009 - 2014

Mødedokument

25.1.2012 B7-0187/2012

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

om den europæiske integrationsproces for Kosovo (2011/2885(RSP))

Ulrike Lunacek
for Udenrigsudvalget

B7-0187/2012

Europa-Parlamentets beslutning om den europæiske integrationsproces for Kosovo (2011/2885(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. oktober 2011 med titlen "Udvidelsesstrategi og vigtigste udfordringer 2011-2012" (COM(2011)666) og Kommissionens ledsagende statusrapport for 2011 om Kosovo (SEK(2011)1207),

– der henviser til konklusionerne fra møderne i Rådet (almindelige anliggender) den 7. december 2009, den 14. december 2010 og den 5. december 2011, hvori det understregedes og bekræftedes på ny, at Kosovo, uden at dette berører medlemsstaternes holdning til landets status, også bør drage fordel af udsigten til en eventuel visumliberalisering, når samtlige betingelser er opfyldt, og hvori der udtryktes glæde over Kommissionens intention om at indlede en visumdialog hen imod i slutningen af året sammen med en opfordring til ved hjælp af en struktureret tilgang at bringe Kosovos befolkning tættere på EU,

– der henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1244/2009 af 30. november 2009 om ændring af forordning (EF) nr. 539/2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav, navnlig bilag I, hvori der henvises til personer med bopæl i Kosovo ud fra hensynet om juridisk klarhed og sikkerhed[1],

– der henviser til Rådets fælles aktion 2008/124/FUSP af 4. februar 2008 om oprettelse af Den Europæiske Unions retsstatsmission i Kosovo, EULEX Kosovo, som ændret ved Rådets fælles aktion 2009/445/FUSP af 9. juni 2009 og ved Rådets afgørelse nr. 2010/322/FUSP af 8. juni 2010,

– der henviser til Rådets fælles aktion 2008/123/FUSP af 4. februar 2008 om udnævnelse af Den Europæiske Unions særlige repræsentant i Kosovo og Rådets afgørelse 2011/478/FUSP af 28. juli 2011 om forlængelse af mandatet for Den Europæiske Unions særlige repræsentant i Kosovo,

– der henviser til erklæringen af 27. juli 2011 fra Unionens højtstående repræsentant for Udenrigsanliggender og Sikkerhedspolitik/næstformanden i Kommissionen om situationen i Kosovo,

– der henviser til pressemeddelelserne fra Rådet for Den Europæiske Union om den EU-støttede dialog,

– der henviser til de fælles erklæringer fra de interparlamentariske møder mellem EU og Kosovo den 28.-29. maj 2008, den 6.-7. april 2009, den 22.-23. juni 2010 og den 20. maj

[1] EUT L 336 af 18.12.2009, s. 1.

2011,

– der henviser til den endelige rapport fra EU-valgekspertmissionen til Kosovo af 25. januar 2011,

– der henviser til sine tidligere beslutninger,

– der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolution 1244(1999),

– der henviser til konsensusresolutionen fra De Forenede Nationers Generalforsamling af 9. september 2010 (A/RES/64/298), der blev forelagt af Serbien og de 27 EU-medlemsstater i fællesskab, om dialogen mellem Beograd og Pristina, hvis formål består i at "fremme samarbejde, gøre fremskridt på vejen mod Europa og forbedre befolkningens tilværelse", og hilser EU's vilje til at lette denne dialog velkommen,

– der henviser til FN's særlige udsendings endelige rapport om Kosovos fremtidige status og det samlede forslag til løsning af spørgsmålet om Kosovos status af 26. marts 2007, og navnlig forslagets bestemmelser om menneskerettigheder og grundlæggende rettigheder for befolkningsgrupper og deres medlemmer, den religiøse arv og kulturarven samt om decentralisering,

– der henviser til den rådgivende holdning fra Den Internationale Domstol om, hvorvidt den ensidige uafhængighedserklæring fra Kosovos provisoriske selvstyreorganer af 22. juli 2011 er forenelig med folkeretten,

– der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

A. der henviser til, at Det Europæiske Råd i Thessaloniki den 19.-20. juni 2003 gav tilsagn til samtlige stater på det vestlige Balkan om, at de ville kunne opnå medlemsskat af Den Europæiske Union, og at dette tilsagn blev gentaget på højniveaumødet om det vestlige Balkan den 2. juni 2010 i Sarajevo;

B. der henviser til, at Den Europæiske Union altid har forsvaret bæredygtigheden af multietniske stater med flere religioner i det vestlige Balkan baseret på værdierne demokrati, tolerance og multikulturalisme;

C. der henviser til, at regionalt samarbejde og gode naboskabsrelationer er afgørende for den europæiske integrationsproces samt for at sikre sikkerhed og stabilitet i regionen;

D. der henviser til, at Ahtisaari-planen fortsat udgør en god ramme for løsning af konflikten om den nordlige del og for at fastholde Kosovos territoriale og politiske integritet;

E. der henviser til, at de kronisk svage retsstatsforhold sinker demokratiets modningsproces og skader økonomien, hvilket undergraver den langsigtede udvikling;

F. der henviser til, at bekæmpelsen af bestikkelse og organiseret kriminalitet samt efterforskning og retsforfølgelse af krigsforbrydelser er nogle af EURLEX-missionens vigtigste prioriteringer;

1. bemærker, at Kosovos uafhængighedserklæring er blevet anerkendt af 85 lande, herunder

22 EU-medlemsstater, og at en anerkendelse fra de resterende fem EU-medlemsstater ville blive hilst velkommen; ville ligeledes glæde sig over deres mere aktive deltagelse i forbindelse med mæglingen mellem Serbien og Kosovo; gentager, hvor vigtigt det er for EU at samarbejde med Kosovo, og mener, at denne forpligtelse er af afgørende betydning for at bevare stabiliteten og sikkerheden i EU's umiddelbare nabolande;

2. understreger det europæiske perspektiv for Kosovo i overensstemmelse med det europæiske perspektiv for hele det vestlige Balkan, som er et stærkt incitament for de nødvendige reformer; understreger, at EU-strategien for at gøre dette perspektiv mere konkret for Kosovo-borgerne hidtil ikke har været vellykket, og at der kun er opnået få resultater; hilser udnævnelsen af den særlige repræsentant for EU, som samtidig er leder af Europa-kontoret, velkommen;

3. understreger behovet for et bedre samarbejde mellem EU-missionerne og de internationale missioner, der er til stede i Kosovo, med henblik på at undgå, at deres aktiviteter overlapper hinanden og for at sikre en effektiv ressourceforvaltning;

4. gentager som udtrykt i sine beslutninger af 29. marts 2007, af 5. februar 2009 og af 8. juli 2010 sin holdning om at afvise muligheden for at dele Kosovo;

5. er bekymret over de alvorlige uregelmæssigheder, som fandt sted under det seneste parlamentsvalg i december 2010; opfordrer til en passende efterforskning af valgsvindelen, herunder også afsløring af de personer, der er politisk ansvarlige for uregelmæssighederne, samt til, at disse idømmes en hurtig og passende straf, herunder lokale tilforordnede, med henblik på at bringe praksissen med straffrihed til ophør, idet denne praksis undergraver samfundets tillid til og legitimiteten af de statslige institutioner; opfordrer indtrængende til, at der gives prioritet til at opklare valgsagerne, og opfordrer med henblik herpå Kosovos statslige institutioner (statsanklageren, højesteret og Kosovos domstolsråd) til at forbedre den måde, hvorpå de koordinerer deres arbejde; understreger, at velfungerende valgregler er afgørende for, at demokratiske institutioner kan fungere;

6. opfordrer alle parter, både regeringen og oppositionen, til hurtigt at fortsætte de lovede forfatnings- og valgreformer i overensstemmelse med deres løfte til vælgerne efter valget, med henblik på at gøre valgsystemet mere gennemsigtigt og bringe det på linje med internationale standarder, navnlig Europarådets standarder;

7. noterer sig, at Kosovos institutioner håndterede krisen vedrørende præsidentposten i begyndelsen af 2011 på vellykket vis; roser samtidig Kosovo for at have sit første kvindelige statsoverhoved og bemærker, at præsident Jahjaga desuden er det yngste demokratisk valgte statsoverhoved i Europa;

8. beklager de adskillige forsinkelser i forbindelse med indledningen af visumdialogen og gentager sin støtte til igangsættelsen heraf; hilser Kommissionens intention om langt om længe at indlede processen hen imod slutningen af året i overensstemmelse med tidligere løfter vedrørende opfyldelsen af det europæiske perspektiv for det vestlige Balkan, og uden at dette berører medlemsstaternes holdning til Kosovos status, med henblik på at imødegå Kosovo-borgernes stigende isolation, som har haft negative konsekvenser, især for de mest sårbare grupper og for unge; glæder sig over, at denne intention blev støttet af Rådet på dets møde den 5. december 2011, hvor det på ny bekræftede, at Kosovo ville

opnå visumliberalisering, når alle betingelser er opfyldt; understreger, at forbedrede mellemfolkelige kontakter er et stærkt incitament til demokratisering og en drivkraft for yderligere reformer i regionen;

9. fremhæver, at flygtninges og internt fordrevne personers hjemvenden fortsat er en udfordring for Kosovo; glæder sig over bestræbelserne fra Kosovo-myndighedernes side i denne forbindelse og opfordrer til en yderligere indsats på centralt og lokalt plan for at sikre den socioøkonomiske integration af de hjemvendte, idet der tages særlig højde for de hjemvendte serbiske, roma-, ashkali- og egyptiske befolkningsgruppers behov;

10. understreger behovet for at sikre, at samarbejdet og koordineringen mellem alle de relevante ministerier er effektivt, samt behovet for sammen med internationale interessenter at tilbyde yderligere uddannelse, kapacitetsopbygning og teknisk bistand til lokale institutioner og koordineringsstrukturer; understreger betydningen af at løse sager om tilbagegivelse af ejendom til de hjemvendte og sikre, at de serbiske statsborgeres ejendomsrettigheder i Kosovo genoprettes;

11. understreger nødvendigheden af at gøre væsentlige fremskridt med hensyn til at nå frem til en aftale vedrørende spørgsmålet om retssuccession og ejendomsret mellem Kosovo og dets nabolande;

12. understreger betydningen af dialogen med Beograd, som er blevet gennemført efter aftalen mellem Serbien og Kosovo blev indgået på FN's generalforsamling i september 2010 med hjælp fra EU, for det regionale samarbejde og for det europæiske perspektiv for begge lande; glæder sig over, at der foreløbig har fundet otte runder sted, hvilket er mundet ud i adskillige præliminære aftaler, hvoraf den seneste er fra den 2. december 2011 om integreret forvaltning af grænseovergangssteder i den nordlige del af landet, der indfører enkeltstående, fælles integrerede overvågningsaftaler;

13. er imidlertid bekymret over, at tidligere aftaler, som spiller en vigtig rolle i forbindelse med at forbedre hverdagen for borgere på begge parters side, såsom aftalen om toldstempler, ikke er blevet gennemført fra serbisk side, hvilket har ført til, at myndighederne i Kosovo i juli 2011 besluttede at træffe tilsvarende foranstaltninger; opfordrer den serbiske regering til at udvise vilje til at nå dialogens målsætninger samt indgå og gennemføre aftaler hurtigt og effektivt, navnlig med henblik på at finde frem til ordninger, der muliggør Kosovos fulde deltagelse i det regionale samarbejde;

14. understreger, at begge parter forventes at anvende en pragmatisk tilgang, som kræver engagement, vedholdenhed og ansvarsfølelse med hensyn til at finde løsninger; håber, at der snart vil blive indgået aftaler om alle resterende emner for at bane vejen for reel regional stabilitet og godt naboskab samt Kosovos mulighed for at indgå kontraktlige aftaler med EU;

15. understreger endvidere betydningen af at sikre, at parlamenterne og befolkningerne i begge stater på behørig vis informeres om resultatet af dialogen for at sikre processens gennemsigtighed og legitimitet; påpeger, at EU også bør spille en rolle i denne kommunikation og i bestræbelserne for at bringe de to partere tættere på hinanden og fremme mellemfolkelige kontakter;

16. opfordrer indtrængende Rådet og Kommissionen til snarest muligt at indlede forhandlinger om en mulig handelsaftale med Kosovo, eftersom dette er en forudsætning for landets udvikling og for en vellykket bekæmpelse af arbejdsløsheden;

17. er dybt bekymret over den ustabile og spændte situation i den nordlige del og fordømmer på det kraftigste den uacceptable vold mod KFOR og de kosovoske myndigheder i området, der fører til tab af menneskeliv og kvæstelser; opfordrer til en indsats for at genoprette retsstatsprincippet i dette område ved at intensivere bekæmpelsen af den organiserede kriminalitet og de kriminelle strukturer, der benytter dette område som fristed og unddrager sig alle myndigheders kontrol; opfordrer til hurtig og fuldstændig fjernelse af alle vejspærringer for at sikre den fri bevægelighed for personer og varer, herunder adgang til grænsekontrolposter for det internationale samfund og for Kosovos toldere, og glæder sig over udtalelsen fra Serbiens præsident i denne henseende; opfordrer den serbiske regering til at opløse parallelstrukturer, som anvendes på Kosovos område;

18. understreger, at gennemførelsen af Ahtisaariplanen i den nordlige del vil give kosovoserberne omfattende selvstyre og samtidig sikre deres rettigheder og grundlæggende friheder; gentager, at kun et forhandlet resultat af dialogen vil skabe bæredygtige løsninger og opfordrer Kosovos regering til at gøre sit yderste for at udvikle og gennemføre en effektiv opsøgende strategi til borgerne i den nordlige del for at fremme dette; opfordrer indtrængende det internationale samfund til fortsat at støtte Kosovos regering i bestræbelserne på at finde en varig fredelig løsning på situationen i den nordlige del;

19. understreger, at myndighederne i Kosovo er nødt til at træffe yderligere foranstaltninger for at række hånden ud til det serbiske mindretal, navnlig i nord for at få det helt integreret i det kosovoske samfund; glæder sig i denne forbindelse over, at kosovoserberne indrømmes øget repræsentation i den lokale og nationale administration, hvilket er nødvendigt for at gøre det serbiske mindretals interesser synlige og give det bedre mulighed for at deltage i beslutningsprocessen, og således bidrager til Kosovos enhed;

20. glæder sig over det øgede engagement, som kosovoserberne syd for Ibar-floden udviste inden for Kosovos institutionelle rammer, hvilket fremgik af den øgede deltagelse i valgene og af optællingen; understreger den helt afgørende rolle, som decentraliseringsprocessen spiller i denne henseende, og opfordrer til fortsatte bestræbelser på at nå et vellykket resultat og navnlig sikre godt samarbejde mellem alle administrationsniveauer; opfordrer til, at man øger den lokale administrations kapacitet og forhøjer dens budgetter; håber, at denne samarbejdsmodel hurtigt kan udvides til også at omfatte den nordlige del, således som det er planlagt i Ahtisaariplanen, og opfordrer til også at gennemføre en effektiv decentraliseringsproces i området for at mindske de etniske spændinger og skabe stabilitet;

21. under streger betydningen af EU-retsstatsmissionen (EULEX) i Kosovo, som er et konkret bevis på hele EU's og dens 27 medlemsstaters forpligtelse til at forbedre retsstatsprincippet i Kosovo, og anmoder Den Europæiske Union om at iværksætte initiativer til at styrke effektiviteten og accepten af denne vigtige mission i hele det kosovoske område; opfordrer Kosovos myndigheder til at styrke samarbejdet med EULEX og sikre støtte til EULEX's arbejde inden for alle områder af mandatet; noterer

sig EULEX's aktiviteter i den nordlige del og opfordrer missionen til at øge sine bestræbelser på at opfylde sit mandat i området; noterer sig, at missionens mandat, navnlig for så vidt angår planlægning, aktioner, forvaltning og tilsyn, i øjeblikket gennemgår en revision med henblik på at tilpasse det til den ændrede situation på stedet;

22. anerkender de gode fremskridt, der er sket på visse områder, som f.eks. inden for politi- og toldvæsen, og er af den opfattelse, at de vigtigste aktiviteter i disse områder består i at optrappe bekæmpelsen af bestikkelse, organiseret kriminalitet og krigsforbrydelser, således at missionen kan levere mere konkrete resultater; er i denne forbindelse bekymret over det store antal sager, der endnu ikke er blevet behandlet som følge af det uventet høje antal sager, som EULEX har fået forelagt af FN's midlertidige forvaltningsmission i Kosovo; understreger EULEX' ansvar for så vidt angår missionens udøvende magt og dets mandat til at overvåge, vejlede og rådgive; opfordrer i denne sammenhæng EULEX til at træffe konkrete foranstaltninger for at fremme processen mod korruption på højt plan; henleder i denne henseende opmærksomheden på den yderst vigtige opgave, som anklagere og dommere varetager, og opfordrer EU-medlemsstaterne til at sikre, at der er et tilstrækkeligt antal af disse ved at udlåne kvalificeret personale og om nødvendigt anvende kontraktprocedurer for at udfylde hullerne;

23. opfordrer EU og medlemsstaterne til at sikre passende logistiske arrangementer for at sikre, at EULEX-personalet også kan opfylde deres missionsmandat i krisesituationer, såsom den nuværende krise i det nordlige Mitrovicë/Mitrovica; henleder opmærksomheden på vigtigheden af at sikre kontinuitet i missionens arbejde; er bekymret over adskillige EU-medlemsstaters meddelelse om at trække deres respektive kontingenter af samlede politienheder tilbage og opfordrer medlemsstaterne til at genoverveje deres beslutning i betragtning af det fortsatte behov på stedet;

24. understreger nødvendigheden af effektiv international ledelse, koordinering og samarbejde i EULEX; understreger behovet for gennemsigtighed og ansvarlighed i EULEX' arbejde samt hensyntagen til den politiske kontekst i forbindelse med missionens aktiviteter for at styrke dens legitimitet i borgernes øjne; understreger endvidere, at det er vigtigt at bevare en tæt kommunikation med Kosovos regering, borgere og medier; opfordrer EULEX til at oplyse Kosovos borgere om resultaterne af missionen og derudover at arbejde på at øge tilliden til missionen og være opmærksom på borgernes forventninger;

25. anser det for presserende nødvendigt, at EULEX tager fat på at afhjælpe visse strukturelle mangler som svag intern kontrol og svag ekstern overvågning;

26. glæder sig over den gradvise overdragelse af ansvaret for beskyttelse af kulturelle og religiøse steder til det lokale politi, som viser, at de lokale myndigheder fungerer;

27. opfordrer Kosovos parlament til at påtage sig en større rolle i de demokratiske og lovgivningsmæssige processer i Kosovo; understreger nødvendigheden af at styrke parlamentets kontrol med regeringsaktiviteter, navnlig kontrollen med budgetudgifter; er bekymret over, hvor klare parlamentets procedureregler er, og hvorvidt disse overholdes; understreger, at institutionen med henblik på at opfylde sine funktioner på effektiv vis skal operere i henhold til klare procedureregler og med tilstrækkelig kapacitet; glæder sig over det planlagte venskabsprogram og opfordrer til at yde større støtte for at udvikle såvel de operationelle kapaciteter som parlamentets ekspertise;

28. understreger den vigtige rolle, som Udvalget for Europæisk Integration og Ministeriet for Europæisk Integration spiller, og glæder sig over de forbedrede forbindelser mellem de to institutioner; opfordrer imidlertid den kosovoske regering til yderligere at styrke disse organer og forbedre deres samarbejde;

29. glæder sig over etableringen af EULEX Special Investigative Task Force, som skal undersøge den påståede umenneskelige behandling af personer og den ulovlige handel med menneskelige organer som krævet i Europarådets beslutning af 25. januar 2011; opfordrer til en grundig efterforskning af disse spørgsmål; opfordrer alle berørte parter, herunder myndighederne i Kosovo og Albanien, til fuldt ud at deltage i samarbejdet omkring efterforskningerne, og alle nabolande til at give deres fulde støtte til taskforcens arbejde;

30. understreger behovet for at intensivere bestræbelserne på at finde personer, som har været savnet siden konflikten i 1998-1999, og personer, som er forsvundet derefter; understreger, at det er en grundlæggende menneskeret, at familier kender deres slægtninges skæbne, og at dette er en vigtig forudsætning for forsoning mellem befolkningsgrupperne og for en fredelig fremtid i området; støtter derfor fuldt ud de bestræbelser, der gøres af arbejdsgruppen om forsvundne personer og EULEX-arbejdsgruppen om modernisering på det retsmedicinske område i Kosovo; opfordrer til, at der gøres en større indsats i behandlingen af sager, der har forbindelse til begivenhederne i marts 2004, da modvilje og ineffektivitet stadig hindrer efterforskningen af forbrydelser begået i denne forbindelse;

31. understreger, at den vidt udbredte og systematiske korruption fortsat er en stor udfordring for landet og i resten af det vestlige Balkan, og at dette undergraver borgernes tillid til retsstatsprincippet og påvirker deres adgang til offentlige tjenester; glæder sig over de annoncerede forbedringer af de lovgivningsmæssige rammer og opfordrer til hurtig og passende gennemførelse heraf samt til øgede bestræbelser på at tackle denne udfordring på en mere proaktiv måde, navnlig ved, at de retshåndhævende myndigheders og retsvæsenets kapacitet på dette område fremmes, og der sikres gennemsigtighed i forbindelse med kontrakter om offentlige indkøb og licitationsprocedurer; understreger behovet for en mere proaktiv tilgang og bedre samarbejde mellem antikorruptionsagenturet, politiet og anklagemyndigheden; understreger, at den eksisterende praksis med straffrihed og fraværet af tilstrækkelige sanktioner mod korruption udgør et af de største problemer i Kosovo, og opfordrer indtrængende myndighederne i Kosovo til at udarbejde en resultatliste over retsforfølgelsen af korruptionssager, herunder på højeste politiske og økonomiske plan;

32. er af den opfattelse, at spørgsmålet om retsstatsprincippet i Kosovo fortsat giver anledning til alvorlig bekymring og kræver en hurtig indsats; opfordrer myndighederne til hurtigt at gennemføre de reformer, som er nødvendige for at fremme Kosovos europæiske perspektiv og i sidste ende være til gavn for befolkningen;

33. er alvorligt bekymret over den rolle, som den organiserede kriminalitet i Kosovo spiller i forbindelse med forskellige kriminelle aktiviteter i regionen, der involverer narkotika og menneskehandel; noterer sig politiets og retsvæsenets kapacitet til at bekæmpe organiseret kriminalitet på et tidligt tidspunkt i forløbet, og opfordrer myndighederne i Kosovo til

omgående at forbedre denne kapacitet; opfordrer ligeledes de kosovoske myndigheder til at forbedre lovgivningsprocessens kvalitet og gennemsigtighed for at give Kosovo en forsvarlig lovgivningsmæssig ramme og øge tilliden til retssystemet;

34. understreger betydningen af internationalt samarbejde for så vidt angår effektiv bekæmpelse af organiseret kriminalitet; beklager den omstændighed, at Kosovo ikke har kunnet etablere et direkte samarbejde med Europol og Interpol som følge af den manglende vilje hos visse medlemmer af det internationale samfund til at anerkende Kosovo som en stat; beklager, at udvekslingen af information, som sker gennem henholdsvis EULEX og UNMIK, hidtil ikke har fungeret ordentligt; opfordrer Europol og Interpol til at etablere effektive informationsstrømme med Kosovo, enten ved hjælp af samarbejdsaftaler eller ved at tildele Kosovo observatørstatus; understreger tilsvarende betydningen af informationsudveksling mellem Frontex og Kosovo;

35. glæder sig over fremgangen i forbindelse med reformen af retsvæsenet, men opfordrer til yderligere bestræbelser for at sikre, at dommere og anklagere udviser professionalisme og uafhængighed fra enhver form for politisk indblanding og tackler korruptionen inden for deres egne rækker; hilser i denne forbindelse Forfatningsdomstolens rolle i forbindelse med at sikre forfatningsmæssighed i de parlamentariske processer og klarhed med hensyn til spørgsmålet om funktionel immunitet velkommen; noterer sig, at retssystemet i Kosovo til trods for fremskridt på visse områder fortsat er svagt, og at der vedbliver med at være en betydelig pukkel af sager; understreger i denne henseende behovet for at fortsætte reformerne; understreger, at etableringen af effektive vidnebeskyttelsesprogrammer og programmer for flytning af vidner er af allerstørste vigtighed for, at retssystemet kan fungere korrekt, og opfordrer til straks at implementere vidnebeskyttelsesenheder inden for rammerne af Kosovos politi og retsvæsen; opfordrer endvidere EU-medlemsstaterne og andre lande, som deltager i EULEX, til at give tilsagn om at deltage i vidnebeskyttelsesprogrammer; beklager den omstændighed, at retten i Mitrovicë/ Mitrovica fortsat ikke fungerer fuldt ud og opfordrer myndighederne i Kosovo og Serbien til at løse dette problem med henblik på at forbedre domstolsadgangen for borgerne i den nordlige del;

36. understreger vigtigheden af et professionelt, uafhængigt, ansvarligt og tilgængeligt tjenestemandsapparat for at sikre, at de statslige organer fungerer korrekt; opfordrer med henblik herpå til en hurtig vedtagelse af handlingsplanen for gennemførelse af reformerne i strategien for den offentlige administration; understreger, at administrationen skal afspejle den kønsmæssige og etniske sammensætning af samfundet i Kosovo, og at sammensætningen bør baseres på faglige kvalifikationer, samt at systemet for udpegning bør være fri for politisk indblanding;

37. understreger, at frie, upartiske, stærke og uafhængige medier, som lever op til internationale mediestandarder og sikrer ytringsfrihed og adgang til information, er en af demokratiets hjørnesten; opfordrer i denne henseende regeringen til at indføre passende lovgivningsrammer og sikre, at disse gennemføres på effektiv vis, herunder sætte en stopper for æreskrænkelse som en kriminel handling; noterer sig med bekymring den fortsatte politiske indblanding i mediernes arbejde og opfordrer indtrængende myndighederne til straks at iværksætte foranstaltninger til at beskytte journalister mod trusler og andre former for pression i forbindelse med deres arbejde, herunder gennem

selektiv brug af statens reklamemidler med henblik på at fremme uafhængige og pluralistiske medier og derved give Kosovos borgere adgang til information; opfordrer til at beskytte journalister og indføre et minimum af arbejdsrettigheder og -vilkår for journalister; opfordrer til at sikre gennemsigtighed i forbindelse med medieejerskab samt finansiel og redaktionel uafhængighed for de offentlige tv-selskaber, blandt andet ved at sørge for, at en passende andel af programmeringen – såsom 20 % – kommer fra uafhængige producenter, herunder aktualitetsprogrammer;

38. er bekymret over, at forskelsbehandling stadig er et alvorligt problem i landet og opfordrer regeringen til at gennemføre en bred strategi mod diskrimination, som er i overensstemmelse med internationale menneskerettighedsstandarder og sikrer lighed for alle mennesker uanset deres etniske oprindelse, køn, alder, religion, seksuelle orientering eller handicap, med henblik på at fremme tolerance, respekt og forståelse for andre i et forsøg på at skabe øget opmærksomhed om menneskerettighederne på centralt og lokalt niveau; understreger behovet for at øge bestræbelserne på at sikre den retlige og administrative klageadgang i forbindelse med krænkelser af menneskerettighederne; henleder især opmærksomheden på situationen for kvinder og for roma-, ashkali- og egyptiske befolkningsgrupper samt nødvendigheden af at sikre børnenes integration i uddannelsessystemet gennem undervisning på deres respektive modersmål; opfordrer i betragtning af Kosovos etniske mangfoldighed indtrængende myndighederne til at sikre adgang til effektive, flersprogede offentlige tjenester;

39. fremhæver Ombudsmandsinstitutionens betydning for beskyttelse af borgernes rettigheder og frihedsrettigheder, og tilskynder regeringen og Kosovos parlament til at øge deres indsats for at gennemføre ombudsmandens henstillinger; kræver mere politisk, administrativ og finansiel støtte til denne institution, idet den bør spille en nøglerolle som garant for menneskerettighederne; noterer sig i denne henseende, at utilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer samt mangelen på passende arbejdssteder fortsat udgør en hindring for, at denne institution kan fungere ordentligt;

40. opfordrer indtrængende Kosovos regering til at sikre, at de forfatningsmæssige bestemmelser, der har til formål at sikre respekten for og beskyttelsen af mindretal, også garanteres i praksis;

41. påpeger, at Kosovos lovgivningsmæssige rammer etablerer et fundament for institutionaliseringen af ligestilling mellem kønnene som et led i gennemførelsen af FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 om "kvinder, fred og sikkerhed"; understreger ikke desto mindre, at sociale normer, traditioner, dårlige økonomiske vilkår og svage institutioner, navnlig domstolene, giver mulighed for vedvarende systematiske undladelser af at anvende den eksisterende lovgivning, eksemplificeret ved kvinders begrænsede adgang til ejendom, betænkelighed ved at ansøge om arveret og manglende mulighed for at kræve forældreretten over deres børn; noterer sig, at den utilstrækkelige beskyttelse af kvinder imod vold i hjemmet, manglende adgang til domstolsprøvelse i forbindelse med kriminelle handlinger, ulige adgang til uddannelse for piger, økonomisk ulighed mellem kvinder og mænd og den fortsatte underrepræsentation af kvinder i den politiske beslutningstagning på alle niveauer ydereligere dokumenterer, at resolution 1325 langtfra efterleves; opfordrer i denne forbindelse Kosovos myndigheder til at gøre deres yderste for at implementere denne resolution;

42. glæder sig over de fremskridt, der er sket inden for kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene, som kommer til udtryk ved indførelsen af op til ni måneders betalt barselsorlov; er imidlertid bekymret over den høje andel af piger, der forlader skolen før tid, og over underrepræsentationen af kvinder på arbejdsmarkedet, herunder i samfundets nøglesektorer; opfordrer myndighederne i Kosovo til mere aktivt at fremme kvinders deltagelse og styrke deres status på arbejdsmarkedet;

43. minder om den væsentlige rolle, som tværkulturel uddannelse spiller i Kosovo med hensyn til at fremme en ånd af respekt, accept og tolerance blandt folkeslag og etniske og religiøse grupper, hvor hver gruppes identitet bevares og den andens identitet anerkendes; opfordrer endvidere indtrængende Kosovos myndigheder til at udvikle en undervisningsplan, som dækker historien, kulturen og de øvrige karakteregenskaber for alle de befolkningsgrupper, der traditionelt befinder sig i Kosovo, og dermed skabe en ånd af tolerance;

44. opfordrer regeringen og parlamentet i Kosovo til at udvikle et moderne uddannelsessystem med offentlige og private skoler, som respekterer adskillelsen mellem de religiøse samfund og staten og er baseret på den kulturelle og religiøse mangfoldighed og den årelange tradition for tolerance i det kosovoske samfund;

45. opfordrer til at øge indsatsen for at beskytte den kulturelle og religiøse arv i Kosovo, navnlig serbiske ortodokse kirker og klostre samt enhver anden form for monumenter, som repræsenterer universel og europæisk kulturarv; opfordrer med henblik herpå til effektiv gennemførelse af særlige beskyttelseszoner, blandt andet ved at sætte en stopper for ulovligt byggeri rundt om og inden for sådanne områder, og ved at sikre bæredygtig integration i lokalsamfundene; henleder i denne forbindelse opmærksomheden på behovet for at vedtage lovene om beskyttelse af serbiske, middelalderlige, ortodokse klostre, der af UNESCO er udpeget som verdenskulturarv, og om "Historic Centre of Prizren" og "Velika Hoča/Hoça e Madhe"; opfordrer til vedtagelse af den omfattende liste over lokaliteter, der kan betegnes som kulturarv, for at få skabt juridisk klarhed og undgå uklarhed;

46. opfordrer til yderligere bestræbelser på at sammenlægge det nu opsplittede universitet i Pristina og opfordrer Kommissionen til at forelægge forslag om, hvilke initiativer Den Europæiske Union kunne iværksætte for at få samlet fakulteterne i Mitrovica med dem i Pristina;

47. opfordrer Rådet til straks at give Kommissionen tilladelse til at indlede forhandlinger om en rammeaftale med Kosovo angående dets deltagelse i fællesskabsprogrammer; noterer sig Kommissionens henstilling om at begynde med programmerne "Kultur" og "Europa for Borgerne", men understreger vigtigheden af snarest muligt at udvide Kosovos deltagelse til andre programmer;

48. gentager sin støtte til civilsamfundets aktiviteter og opfordrer regeringen og parlamentet til at udvikle strukturer og platforme for dialog med civilsamfundsorganisationer; opfordrer samtidig institutionerne til at tage input fra civilsamfundet i betragtning under udformningen af de sociale og økonomiske politikker; understreger ngo'ernes betydning i overvågningen af myndighedernes aktiviteter, navnlig i forbindelse med bekæmpelsen af korruption og opbygningen af tillid mellem de etniske grupper; opfordrer til dialog

mellem civilsamfundets repræsentanter med henblik på at fastlægge fælles prioriteter og centralisere deres bestræbelser på at få indflydelse på de offentlige politikker;

49. erkender, at der, selv om friheden til at tilslutte sig fagforeninger er sikret ved lov, stadig er behov for forbedringer med hensyn til de grundlæggende arbejdsmarkeds- og fagforeningsrettigheder; tilskynder Kosovo til at styrke dialogen mellem arbejdsmarkedets parter i forbindelse med beslutningsprocessen, udformningen af politikker og kapacitetsopbygningen af arbejdsmarkedets parter;

50. er bekymret over den økonomiske situation i Kosovo; understreger vigtigheden af budgetdisciplin og bæredygtige makroøkonomiske politikker for landets udvikling, og understreger, at privatiseringsprocessen må gennemføres i fuld åbenhed; glæder sig over de iværksatte foranstaltninger til forenkling af procedurerne for virksomhedsetablering som et middel til både at øge budgetindtægterne og reducere den høje arbejdsløshed i landet, især blandt unge; beklager i denne henseende forsinkelserne i forbindelse med forlængelsen af de autonome handelsforanstaltninger;

51. glæder sig over vedtagelsen af strategien for udvikling af SMV'er for perioden 2012-2016 og opfordrer Handels- og Industriministeriets kontor for støtte til SMV'er til at gennemføre strategien; opfordrer indtrængende kontoret til at øge sin indsats for at fremme udbredelsen af små og mellemstore virksomheder (SMV'er) ved at give adgang til finansiering, mindske den administrative byrde og tilskynde til samarbejde mellem SMV'er i Kosovo, i regionen og i EU;

52. opfordrer Rådet og Europa-Kommissionen til i tæt samarbejde med de lokale, regionale og nationale myndigheder i Kosovo at støtte udviklingen af et moderne, økologisk og bæredygtigt landbrug samt af SMV'er til fremstilling af vedvarende energi;

53. minder om, at der kun kan tilvejebringes et betydeligt perspektiv for bæredygtigheden af Kosovos langsigtede økonomiske udvikling gennem en handelsaftale mellem Den Europæiske Union og Kosovo; glæder sig over Rådets opfordring til Kommissionen om at foreslå vejen frem for en handelsaftale, så snart der er gjort tilstrækkelige fremskridt, og opfordrer indtrængende Kommissionen til hurtigt at sende en første ekspertmission til Kosovo for at vurdere fremskridtene på dette område;

54. glæder sig over en række tiltag på miljøbeskyttelsesområdet; beklager, at myndighederne i Kosovo ikke har forsket tilstrækkeligt i alternativerne til at bygge et nyt kulkraftværk med henblik på at erstatte energiproduktionen fra Kosovo A- og B-kraftværkerne; erkender samtidig, at det stigende energibehov i Kosovo på kort sigt fortsat er nødt til primært at blive opfyldt ved hjælp af kul, men opfordrer dog til øget investering i alternative, renere energiteknologier og i forbedring af elektricitetssystemets energieffektivitet i overensstemmelse med EU's målsætninger; opfordrer til at øge andelen af energi fra vedvarende energikilder i lyset af den snarlige nedlukning af kraftværkerne Kosovo A og Kosovo B;

55. understreger, i betragtning af at pålidelig infrastruktur er en afgørende forudsætning for bæredygtig udvikling, betydningen af at forbedre transportnetværket og sammenkoble det med nabolandene med henblik på at lette bevægeligheden for personer og varer; betragter den offentlige transport og især jernbanesystemet som et omkostningseffektivt og

bæredygtigt alternativ til vejtransport og opfordrer regeringen og de internationale donorer til i deres investeringsplaner at prioritere udviklingen og moderniseringen heraf;

56. glæder sig over styrkelsen af Kosovos forbindelser med de fleste af dets nabolande og opfordrer til fuld integration af Kosovo i det regionale samarbejde; bemærker, at Kosovos CEFTA-formandskab forløb gnidningsløst; er imidlertid bekymret over, at spændingerne i forhold til Serbien påvirker den fri bevægelighed for personer og varer og det generelle samarbejde inden for rammerne af CEFTA negativt;

57. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, regeringen samt præsidenten og parlamentet i Kosovo.